

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-13169/2017-ERU

V Ostravě 13. dubna 2018

Č. j. 13169-11/2017-ERU

U S N E S E N Í

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-13169/2017-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem (dále jen „Úřad“) dne 5. března 2018 z moci úřední podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, fyzickou osobou podnikající [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 5. června 2017 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

Správní řízení vedené Úřadem pod sp. zn. OSR-13169/2017-ERU s obviněným z přestupku, kterým je fyzická osoba podnikající [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se měl dopustit tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 téhož zákona prováděl dne 19. července 2016 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Předměřice nad Labem, v ulici Labská, u nemovitosti č. p. [REDAKCE] zemní práce v souvislosti s napojením kanalizačního potrubí, při kterých došlo k poškození středotlakového plynovodu IPE DN 50, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně, se dle ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky zastavuje.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 5. března 2018 zahájil Úřad doručením Oznámení o zahájení řízení č. j. 13169-6/2017-ERU ze dne 21. února 2018 správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly vedené pod sp. zn. 10122/2016-ERU, zahájené dne 17. října 2016 podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), v tehdy účinném znění.

II. Kontrolní zjištění

Předmětem kontroly vedené pod sp. zn. 10122/2016-ERU bylo dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 4. srpna 2017 Protokol o kontrole č. ██████, č. j. 10122-16/2016-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Kontrolou bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 19. července 2016 v obci Předměřice nad Labem, v ulici Labská, u nemovitosti č. p. ██████ v blízkosti plynárenského zařízení - středotlakého plynovodu IPE DN 50 (dále také „plynárenské zařízení“ či „středotlaký plynovod“) činnost, v jejímž důsledku došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení. Vůči kontrolním zjištěním uvedeným v protokole o kontrole nepodal účastník řízení námitky.

III. Průběh správního řízení

Dne 21. února 2018 Úřad zaslal účastníkovi řízení Oznámení o zahájení řízení č. j. 13169-6/2017-ERU z téhož dne, ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, které mu bylo doručeno dne 5. března 2018. Účastník řízení byl též poučen v souladu s ust. § 80 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky o právu požádat o nařízení ústního jednání.

Dne 19. března 2018 odeslal správní orgán účastníkovi řízení vyrozumění o možnosti vyjádřit se, doložit majetkové poměry č. j. 13169-7/2017-ERU, které bylo účastníkovi řízení doručeno dne 31. března 2018. Úřad účastníka řízení vyrozuměl v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníkovi řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech.

Účastník řízení na výše uvedený přípis Úřadu nereagoval.

Dne 28. března 2018 odeslal správní orgán právnímu zástupci společnosti GasNet, s.r.o., ██████ (dále jen „zástupce poškozeného“), Vyrozumění o možnosti uplatnit nárok na náhradu majetkové škody nebo na vydání bezdůvodného obohacení, č. j. 13169-9/2017-ERU, které mu bylo doručeno dne 29. března 2018.

Dne 4. dubna 2018 sdělil zástupce poškozeného správnímu orgánu, že v přestupkovém řízení nebude uplatňovat nárok na náhradu škody.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení a v souladu se zásadou materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-13169/2017-ERU ke dni vydání tohoto usnesení, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto usnesení úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu

s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

IV. Popis skutkového stavu

Zemní práce v obci Předměřice nad Labem, v ulici Labská, u nemovitosti č. p. ■■■ související s napojením kanalizačního potrubí prováděl účastník řízení v postavení zhotovitele prací na základě ústní objednávky uzavřené s objednatelem ■■■■■■■■■■, vlastníkem nemovitosti č. p. ■■■ v obci Předměřice nad Labem. Za provedení prací byl zhotovitelem vystaven Daňový doklad č. ■■■■■■. Z tohoto dokladu vyplývá, že předmětem objednávky byla realizace kanalizačního potrubí, včetně výkopových prací.

Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení nebylo vydáno. Před vlastním zahájením zemních prací nebylo správcem plynárenského zařízení provedeno vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu v místě provádění těchto prací.

Dne 19. července 2016 došlo v obci Předměřice nad Labem, v ulici Labská, u nemovitosti č. p. ■■■ v důsledku provádění zemních prací v souvislosti napojením kanalizačního potrubí na obecní kanalizaci k poškození plynárenského zařízení.

Účastník řízení ve svém písemném vyjádření ze dne 7. března 2017 a ze dne 22. března 2017 zaslaných v rámci kontroly uvedl, že přiznává svou chybu v tom, že uvěřil majiteli, pro něhož práce dělal, že plynárenské zařízení vede o dva metry blíže k vratům. Při výkopu malým bagrem ohnul plynárenské zařízení. Plyn neunikal ani žádná jiná škoda nikomu nevznikla. Účastník řízení ihned volal plynárenskou pohotovost. Po hodině přijel pán z plynárny, který vše prohlédl a sdělil účastníkovi řízení, že plyn neuniká a nic vážného se nestalo. Nastalou situaci však musí nahlásit, neboť se k ní musí vyjádřit jeho nadřízený. Ti přijeli následujícího dne. Jen se podívali, sepsali záznam o poškození a nařídili prodloužit výkop o dalších 12 metrů. Opraváři dne 22. července 2016 prohlédli plynárenské zařízení a vše spolu s účastníkem řízení zasypali. Účastník řízení nesouhlasí s rozsahem naučtovaných prací a hodin, protože opraváři tam byli sotva hodinu, cena použitého materiálu přitom činila částku ■■■ Kč. Objednaná práce byla na 12 metrů výkopu. Další 12 metrů nařízených navíc mu nikdo nezaplatil. Poškození plynárenského zařízení se účastník řízení dopustil poprvé. Účastník řízení si je vědom toho, že měl po objednateli požadovat vytyčení plynárenského zařízení.

■■■■■■■■■■ v přípise ze dne 29. června 2017 v rámci kontroly sdělil, že je cizím státním příslušníkem a není plně orientován v legislativě České republiky. Proto oslovil místní firmu a zadal jí zakázku tzv. „Na klíč“. Myslel si, že místní zavedená firma je patřičně znalá dané legislativy v této oblasti, tedy v zajištění všech potřebných vyjádření, případně povolení, následně i vytyčení podzemních sítí ostatních správců apod. K poškození středotlakého plynovodu došlo při zemních pracích pro realizaci kanalizační přípojky, která se napojovala na již stávající splaškovou kanalizaci.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení nedošlo k úniku plynu do ovzduší ani k přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům, jak vyplývá z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního

pásma plynárenského zařízení provozovaného RWE GasNet, s.r.o. číslo hlášení v SAP PM: [REDAKCE], ze dne 26. července 2016.

V. Právní hodnocení

V. I. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V. II. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení, a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození (ohnutí) plynárenského zařízení. Tato osoba tedy nese odpovědnost za spáchání přestupku.

V řízení bylo prokázáno, že účastník řízení si před započítím zemních prací nevyžádal stanovisko správce plynárenského zařízení k existenci plynárenských zařízení v místě provádění prací, toto zařízení nebylo ani vytyčeno.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od půdorysu plynárenského zařízení měřeno kolmo na jeho obrys. U plynovodů a plynovodních přípojek o tlakové úrovni do 4 bar včetně, umístěných v zastavěném území obce činí 1 metr na obě strany a umístěných mimo zastavěné území obce činí 2 metr na obě strany. V projednávaném případě tak činilo ochranné pásmo plynovodu 1 metr na obě strany.

Účastník řízení nevěděl, že činnost provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení, neboť se domníval (na základě sdělení vlastníka nemovitosti), že plynárenské zařízení vede o dva metry blíže k vratům. Vlastník nemovitosti však toto tvrzení účastníka řízení nepotvrdil, když uvedl, že měl za to, že místní firma má znalosti v dané legislativě a sama si zajistí potřebná vyjádření a vytyčení inženýrských sítí. Správní orgán je toho názoru, že účastník řízení si při provádění své činnosti počínal velmi lehkovážně, když tuto činnost zahájil, aniž přesně věděl, kde se plynárenské zařízení nachází, a nadto k provádění prací použil zemního stroje. Účastník řízení přitom činnost prováděl v blízkosti nemovitosti a mohl existenci inženýrských sítí, a tedy i plynárenského zařízení, předpokládat. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost

těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se zde o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případě jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

V. III. Vypořádání námitek účastníka řízení

Správní orgán považuje za nezbytné vyjádřit se také k námitkám účastníka řízení, které vznesl v průběhu správního řízení.

K námitce účastníka řízení, že zajištění stanoviska správce plynárenského zařízení k existenci plynárenského zařízení a jeho vytyčení v terénu bylo záležitostí investora – objednatele zemních prací, správní orgán uvádí, že se s touto námitkou neztotožňuje. Je tomu tak proto, že to byl právě účastník řízení, který prováděl zemní práce v blízkosti rodinného domu, kde měl existenci inženýrských sítí předpokládat. Za situace, kdy mu objednatel nepředložil stanovisko správce plynárenského zařízení k existenci plynárenského zařízení v místě provádění prací a účastník řízení nevěděl, kde se přesně plynárenské zařízení nachází, měl sám učinit aktivní kroky k přesnému určení existence a polohy plynárenského zařízení (vyžádat si stanovisko správce a zajistit si vytyčení), jinak na sebe jakožto osoba provádějící tyto práce přijal riziko z případných vzniklých škodlivých následků, přičemž jako podnikateli provádějícímu přípravné a dokončovací stavební práce mu nepochybně mělo být zřejmé, jaké následky může při uvedené činnosti způsobit.

V. IV. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svou činností porušil zákaz poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a jeho jednáním byly naplněny formální znaky přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty (přestupky). Podstatou správních deliktů (přestupků) je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty správního deliktu (přestupku), pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt (přestupek), musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku) a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V daném případě účastník řízení svým jednáním lehce poškodil plynárenské zařízení většího energetického významu (ohnutí středotlakého plynovodu). V důsledku poškození plynárenského zařízení však nedošlo k úniku plynu do ovzduší ani k přerušení dodávky plynu konečným zákazníkům. Společenská škodlivost jednání účastníka řízení je tak minimální,

neboť v důsledku tohoto jednání nebyla narušena ani bezpečnost ani spolehlivost provozu plynárenské soustavy. Jednání účastníka řízení tak nedosahuje takové intenzity, aby odůvodňovalo závěr o naplnění materiální stránky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona (společenská škodlivost jednání účastníka řízení je nižší než nepatrná).

V. V. Zastavení správního řízení

Aby mohl správní orgán postihnout delikventa za spáchání přestupku, musí být naplněna jak formální, tak i materiální stránka vytýkaného přestupku. V daném případě dospěl správní orgán k závěru, že vytýkané jednání účastníka řízení sice naplnilo formální stránku přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, nenaplnilo však materiální stránku uvedeného přestupku. Je tedy nutné konstatovat, že vytýkané jednání účastníka řízení není přestupkem dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, a proto správní orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení, tj. o zastavení správního řízení vedeného pod sp. zn. OSR-13169/2017-ERU dle ust. § 86 odst. 1 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky.

Poučení

Proti tomuto usnesení lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení usnesení, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené usnesení připraveno k vyzvednutí.

JUDr. Milada Sládečková, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava